

sanho

دوبله و تئاتر

مصاحبه شهرآرا با گوینه شهیر مشهدی محمدرضا صولتی

این مشاهیر گمنام؛

صدای عیان و سیمایی نهان!

۱۳۸۹/۱/۱۴

شهرآرا:

در این وبلاگ مطالبی در مورد دوبله و تئاتر درج میشود

تذکر:

هرگونه کپی برداری از مطالب وبلاگ با ذکر منبع مجاز خواهد بود

وحید حسینی:

کدام يك از ما شخصیت‌های جذاب کارتون‌های دوران کودکی‌مان را فراموش کرده‌ایم؟ بعید می‌دانم کسی پیدا شود که يك گوریل بنفش 15متری یا مار دراز چاپلوس و بی‌قواره را از یاد برده باشد. آخر چه کسی می‌تواند شیپورچی بدجنسی که سرب‌سر پسر شجاع می‌گذاشت، روباه مکاری که همیشه پینوکیو را فریب می‌داد، روباه دیگری که قهرمان توده‌های بی‌نواي جنگل بود، فرانچی تخسی که همه از دستش به عذاب بودند، هواپیمای جمبوجت کوچولو و... را به خاطر نیارد؟! امای گمان صاحبان ایرانی صداهای ماندگار این شخصیت‌ها برای کمتر کسی شناخته شده‌اند. امروز به جز اندک شماری از علاقه‌مندان کسی منوچهر والی‌زاده (لوك خوش‌شانس)، ژرژ پطروس (رابین‌هود)، جواد پزشکیان (هیس در «رابین‌هود»)، صادق ماهرو (گوریل انگوری)، مهدی آژیر (تنسی تاکسیدو)، مرتضی احمدی (روباه مکار در «پینوکیو»)، اصغر افضلی (وروجک در «وروجک و آقای نجار» و شیپورچی در «پسر شجاع»)، مهوش افشاری (پسر شجاع)، نادره سالارپور (پینوکیو)، ناهید امیریان (لوسیمی در «مهاجران» و آنت در «بچه‌های آلپ») و... را نمی‌شناسد. هنرمندان نه‌چندان شناخته‌شده‌ای که ماندگارترین شخصیت‌ها را در خاطرات کودکی ما رقم زدند. در سال‌های اخیر چهره‌های جوان‌تری به جمع دوبله‌های ایرانی افزوده شده‌اند که تولیدات فراوان محصولات پویانمایی ظهور ایشان را ناگزیر کرده است. چهره‌هایی که دست‌کم از بزرگان و

خانه

پروفایل مدیر وبلاگ

پست الکترونیک

آرشیو وبلاگ

عناوین نوشته‌ها

نوشته‌های پیشین

بهمن ۱۳۹۲

آبان ۱۳۹۲

اردیبهشت ۱۳۹۲

اسفند ۱۳۹۱

بهمن ۱۳۹۱

دی ۱۳۹۱

مرداد ۱۳۹۱

تیر ۱۳۹۱

پیش‌کسوتان دوبلاژ - که در گمنامی آنان سخن راندم - ناشناخته‌ترند. گفتگوی زیر با یکی از همین گویندگان و مدیر دوبلاژهای جوان که اتفاقاً همشهری خود ماست صورت گرفته است. با هم صحبت‌های محمدرضا صولتی، گوینده 35 ساله مشهدی را می‌خوانیم:

از چه زمانی وارد عرصه دوبله شدید؟

وقتی خیلی کم سن و سال بودم با میکروفون روی فیلم‌های ویدئویی صحبت می‌کردم، بحث توانمندی یا ناتوانی نبود، فقط احساس می‌کردم به این کار علاقه دارم، تا اینکه دوستی زنگ زد و خبر داد که در تهران برای دوبله فیلم «تایتانیک» (نسخه‌ای به جز ساخته کامرون که به عنوان تایتانیک تقلبی از آن نام برده می‌شد) تست گویندگی می‌گیرند. این بود که راهی تهران شدم و تست دادم. در نسخه‌هایی که از آن فیلم الان موجود است صدای تست من وجود دارد. بعدها در سال 83-84 به انجمن گویندگان جوان در تهران پیوستم. قرار بر این شد که در زمینه دوبله انیمیشن کار کنیم. در کارهایی که دوبله می‌کردم سعی در تیپ‌سازی داشتم که یا به‌صورت تقلیدی از کار بزرگان دوبله انجام می‌گرفت و یا با تیپ‌های ساخته خودم. مدتی بعد علاوه بر گویندگی، مدیریت دوبلاژ را نیز عهده‌دار شدم.

تاکنون دوبله چه کارتون‌هایی را برعهده داشته‌اید؟

دقیقاً حضور ذهن ندارم که چه تعداد کار دوبله داشته‌ام، اما چیزی در حدود 40 مورد می‌شود. نخستین کاری که به عهده گرفتم کارتون «طعمه کوسه» بود که در آن گوینده‌ی دو سه نقش اصلی و در مجموع 7 نقش بودم. از دیگر نقش‌هایی که به جای آن‌ها حرف زدم شخصیت «ماتر» در انیمیشن «ماشین‌ها» بود که این ماشین‌دندان‌دار، محبوبیت زیادی پیدا کرد. شخصیت «پاتریک» در مجموعه «باب‌اسفنجی» دیگر شخصیت محبوبی بود که صدای پیشگی آن را من انجام دادم. در سری جدید این کارتون به جای خود «باب‌اسفنجی» صحبت می‌کنم. «سید» و دو برادر موش خرما در «عصر یخبندان» و «آقای ایمنی» در سری جدید «آقای ایمنی» و پدر بزرگ هم از جمله فعالیت‌های گویندگی من هستند و بیش از این اگر بخواهید می‌توان به «خوش‌قدم» و «شیر شاه 1» اشاره کرد.

آیا تنها در زمینه دوبله فعالیت دارید؟

این‌طور نیست؛ من فیلم‌هایی به اصطلاح رئال هم دوبله کرده‌ام؛ کارهایی چون «فرزندان بشر»، «تایتانیک»، «به رنگ نارنجی» و «جستجوگر تاریکی» می‌توانند مثال‌هایی مناسبی برای تایید این امر باشند، اما طبق یک قرارداد لفظی قرار بر این شد که ما (انجمن گویندگان جوان) تنها انیمیشن دوبله کنیم و سندیکایی‌ها فیلم. ما بر سر قولمان هستیم، اما گاه دیده می‌شود که کارتونی را که خبر دوبله آن از سوی ما انتشار یافته، به وسیله آن‌ها به‌صورت شتابزده و با کیفیت پایین دوبله و وارد بازار می‌شود. این است که تصمیم گرفته‌ایم از این به بعد بی‌سروصدا و بدون اعلام نام انیمیشن‌هایی که در دست دوبله داریم کارمان را انجام دهیم.

سندیکایی‌ها؟

انجمن گویندگان و سرپرستان گفتار فیلم یا سندیکایی‌ها، همان گویندگانی هستند که صدای آن‌ها را از تلویزیون می‌شنوید؛ قدیمی‌ترها و پیش‌کسوتان عرصه دوبله.

با آن‌ها تا به حال همکاری نداشته‌اید؟

ما از خدا می‌خواهیم با آن‌ها همکاری کنیم، چراکه هر چه یاد گرفته‌ایم از هنر آن‌ها بوده است و در واقع شاگردان غیرمستقیم ایشان به‌شمار می‌آییم، هرچند ما را ندیده باشند؛ اما آن‌ها قانونی گذاشته‌اند که برطبق آن اگر کسی از سندیکایی‌ها بخواهد با ما کار کند از انجمن اخراج می‌شود، این است که رئیس ما هم چنین قانونی را در انجمن خودمان گذاشت، البته ما روزهای اول بنا را بر تلفیق گذاشته بودیم و می‌خواستیم در کنارشان بنشینیم و بر اندوخته‌های خود بیفزاییم که متأسفانه زمینه‌اش فراهم نشد.

وضعیت دوبله در مشهد چگونه است؟

تا یکی دو سال پیش در مشهد صحبتی از دوبله نبود، در واقع به جز تهران در هیچ کجای ایران دوبله، وجود نداشت؛ این بود که علاقه‌مندان این عرصه ناچار می‌شدند که به تهران بیایند، البته چند نفر از دوستان ما کارهایی

بهمن ۱۳۹۰

دی ۱۳۹۰

آذر ۱۳۹۰

مهر ۱۳۹۰

تیر ۱۳۹۰

خرداد ۱۳۹۰

اردیبهشت ۱۳۹۰

فروردین ۱۳۹۰

اسفند ۱۳۸۹

بهمن ۱۳۸۹

دی ۱۳۸۹

آبان ۱۳۸۹

مهر ۱۳۸۹

شهریور ۱۳۸۹

مرداد ۱۳۸۹

تیر ۱۳۸۹

خرداد ۱۳۸۹

اردیبهشت ۱۳۸۹

فروردین ۱۳۸۹

اسفند ۱۳۸۸

بهمن ۱۳۸۸

دی ۱۳۸۸

پیوندها

مجید حبیبی (یک دوبلور)

مجید داوودی (یک گوینده)

محمد صالح جراح نجفی (یک صدا برادر)

فرزانه امیدوار (یک گوینده)

محسن رحمانی (یک گوینده)

عرفان هنر بخش (یک دوبلور)

سید محمد هادی عرفانپان تهرانی (یک

روزنامه نگار)

تحت عنوان «دوبله مشهدی» انجام می‌دادند که طی آن‌ها داستان کلا تغییر می‌کرد و بیشتر برای فراهم ساختن لحظاتی مفرح صورت می‌گرفت. من این کارها را به عنوان دوبله قبول ندارم. بعد موسسه ویدئورسانه پارسیان به عنوان تنها ویدئو رسانه شهرستانی تصمیم گرفت تا آنجا که ممکن است تولیدات انیمیشن خود را خود دوبله کند. این موسسه چند نفری را به عنوان گوینده پیدا کرد و از آن‌ها تست گرفت. بعد کلاس‌هایی را برگزار کرد که من به عنوان مدرس آن کلاس‌ها حضور یافتم. چند ماهی می‌شود که با گروه 7-8 نفره خود با هم کارهای پخش کشوری را دوبله می‌کنیم.

این گروه مشهدی از چه طیف‌هایی تشکیل می‌شود؟

چند نفری که از قبل در گروه بودند، چند نفری از بیرون و از جمع تئاتری‌ها و صدایپیشگان آوردیم، باقی هم کسانی بودند که پیش ما تست داده بودند.

مگر مشهد صدایپیشه داشت؟

منظورم از صدایپیشگان گویندگان و مجری‌های رادیو و تلویزیون است که کار اجرایی برنامه‌ها یا گویندگی برنامه‌های عروسکی را انجام می‌دادند.

صدای تئاتری‌ها را چطور دیدید؟

تئاتری‌ها چون ناچارند با صدای خود خیلی خوب بازی کنند تا تماشاگران آخر سالن هم صدای آن‌ها را بشنوند باید وسعت صدای بالایی داشته باشند و صدا را بشناسند، این است که در امر دوبله معمولاً بهتر از دیگران عمل می‌کنند. در اینجا ایرادی وجود دارد؛ ما دوبلورها باید با صدایمان احساس را منتقل کنیم، اما تئاتری‌ها با حرکت سروکار زیادی دارند، به همین دلیل روزهای اول برایشان دشوار است که احساسات را در عرض چند ثانیه‌ای که لب و دهن شخصیت کارتونی تکان می‌خورد، بیان دارند.

دوبله انیمیشن را در مقایسه با فیلم چگونه می‌بینید؟

تفاوت چندانی بین آن‌ها وجود ندارد، اما از آنجا که دست انیماتور در ساختن شخصیت‌ها بازرتر است کار دوبلور انیمیشن تا اندازه‌ای مشکل می‌شود؛ در انیمیشن باید تجسم درستی از سگ و اردکی که لب و دهن درست و حسابی ندارند، اما حرف می‌زنند داشته باشی؛ مگر در طول زندگی آدم چند شخصیت با چشم چپ و دماغ قرمز و دهان باز می‌بیند؟! یک دوبلور برای کار انیمیشن ناچار است به اندازه بازیگر خوب و حتی بهتر از او باشد.

در دوبله کدام دسته از کارتونها با دشواری بیشتری روبه‌رو هستید؟

در برخی از انیمیشن‌های ژاپنی، چینی و کره‌ای، لب و دهن شخصیت‌ها خیلی با زبان ما هماهنگ نیست، زیرا انیماتور یک لحظه دهان شخصیت را باز و بسته می‌کند، اما ترجمه آن گفته یک خط می‌شود، در این موارد ناچارم دیالوگ را در کل اثر پخش کنم تا منطق جمله از بین نرود. کارهای آمریکایی راحت‌تر است.

برای شما به عنوان یک مدیر دوبلاژ چه دشواری‌هایی متصور است؟

مدیر دوبلاژ مثل کارگردان است، متن ترجمه را می‌گیرد و بر مبنای لب و دهن شخصیت‌ها، بچه‌های گروه دوبله را با آن‌ها هماهنگ می‌کند، این را اصطلاحاً Lip Sink می‌گویند که یعنی هماهنگی طوری صورت گیرد که بیننده احساس کند آن شخصیت دارد به فارسی حرف می‌زند. البته این کار الان تنها در انجمن ما صورت می‌گیرد. مدیر دوبلاژ باید نوع گویندگی و توانایی‌های گویندگان را بشناسد و هنگام کار آن‌ها را مدیریت کند، البته خیلی از آن‌ها افرادی حرفه‌ای هستند، اما از آنجا که من به عنوان مدیر دوبلاژ بارها آن انیمیشن را دیده‌ام کار را مدیریت می‌کنم.

و در پایان؛ دوبله یک انیمیشن سینمایی چقدر از وقت شما را به خود اختصاص می‌دهد؟

دست کم 3 روز؛ هر چند گاه بیشتر هم می‌شود؛ بعضی وقت‌ها در حین دوبله گوینده منقلب و احساساتی می‌شود و یا اینکه کلا تصمیم می‌گیریم کار را دوباره ضبط کنیم تا بهتر شود، این است که زمانی طولانی‌تر را به خود اختصاص می‌دهد.

پایان...

+ نوشته شده در پنجشنبه نوزدهم فروردین ۱۳۸۹ ساعت توسط حسین خاوری | نظرات
